

IDENTITET

Anta følgende om identitet: 1) Alle ting er identiske med seg selv, og 2) hvis x og y er identisk, så deler x og y alle egenskaper. Tenk nå på bladet du holder. Det er identisk med seg selv, og det har et sett med egenskaper som «laget av papir», «inneholder symboler», «morsomt å lese», osv. Foreløpig ganske så uskyldig. Men, som filosofien har vist oss, lurer problemene rett rundt hjørnet. For la oss si at du i morgen søler på bladets forside (gud forby!), og det får en flekk. Da vil bladet ha en ny egenskap «har en flekk på forsiden». Siden bladet i morgen ikke deler alle egenskaper med bladet i dag, så, ifølge påstand 2), er ikke morgendagens blad identisk med det du holder i dag. Så bladet du leser i morgen er ikke det samme som du leser i dag. Dette kalles problemet med identitet over tid. Du tenker kanskje at det ikke spiller noen særlig rolle om det er samme blad eller ikke, men problemet virker nok mer presserende hvis vi tenker på alle de utskiftninger av egenskaper vi selv gjennomgår over tid. Ved samme logikk vil vi ende opp med konklusjonen at vi ikke er de samme personene i dag som vi var i går! Dette er bare et av mange filosofiske problemer knyttet til identitet og vi har gleden av å fortsette diskusjonen i dette nummeret.

I artikkelen «Temporal Counterpart Theory» diskuterer Solveig Nygaard Selseth problemet med identitet over tid. Hun sammenligner to former for firedimensjonalisme, et syn hvor alle objekter (inkludert oss mennesker) er stykket opp i temporale deler, det vil si deler spredt i tid. Selseth fokuserer spesielt på hvorvidt Theodore Siders såkalte «stage version» av firedimensjonalisme gir en tilfredsstillende forståelse av hva det vil si at en ting vedvarer å eksistere over tid.

Finnes det ontologisk ubestemthet? Kan objekter være ubestemte i lys av sine faktiske egenskaper eller er det språkets begrensede muligheter til å presisere som er kjernen til ubestemthet? Tobias Alexius undersøker i «Evan's Identity Puzzle and Vagueness» et argument mot ontologisk ubestemthet. Alexius mener dette argumentet ikke tar hensyn til to logiske former for ubestemthet og dermed ikke greier å motbevise muligheten for ontologisk ubestemthet.

Åsne Dorthea Grøgaard skriver i «Expressivity in Merleau-Ponty's Philosophy of Language» om hvordan Merleau-Pontys lingvistiske modell, i motsetning til den kartesianske, kan redegjøre for fenomenet ekspressivitet. Grøgaard viser oss at for Merleau-Ponty er språket selv primært i meningsdannelsen. Tenkning kan bare foregå i språklig artikulering, og det er derfor vi alltid er ek-

spressive. Ved å utvikle gester og språk, går mennesket ut over sine naturlige forutsetninger – i den paradoksale *naturlige transcendens* som er språket.

Kan man ha en subjektiv opplevelse av noe uten å ha kognitiv tilgang til denne opplevelsen? Det er spørsmålet Nadia Noorman utforsker i sin artikkel «The Limits of Consciousness – A critique of Ned Block's «overflow» argument». Block har hevdet at dette er mulig, og har vist til empiriske studier som han mener underbygger dette. Noorman argumenter for at Blocks påstand ikke finner tilstrekkelig støtte i disse studiene, og at en korrekt tolkning av dem etterlater det filosofiske spørsmålet helt åpent.

Carl Wegner Korsnes har intervjuet Dagfinn Føllesdal, professor emeritus ved Stanford og UiO. Vi får høre mer om Føllesdal sitt filosofiske virke, blant annet forteller han om sitt forhold til Quine, om sin doktorgradsavhandling og hans arbeid med Husserl og intensjonalitet. Deretter følger «A View From Somewhere», en bokanmeldelse av Hubert Dreyfus og Charles Taylors nye bok, «Retrieving Realism», ved Dag August Schmedding Dramer og Carl Wegner Korsnes.

Fra forskningsfronten, også navnet på vår nye spalte, gir Øystein Linnebo, professor i filosofi ved UiO, oss et innblikk i deler av hans forskning. I «Identity and two conceptions of ontology» belyser han forholdet mellom antagelser om ontologi og vår forståelse av identitet. Under spalten «I Praksis» skriver Anniken Fleisje om hvorvidt leger, ved å «dulte» pasientene sine, kan øke graden av autonomi i pasientens avgjørelser vedrørende egen helse. Vi byr også på to oversettelser: Øystein Skar, universitetslektor ved UiO, har oversatt Heideggers forelesning «Om tingen», han har også skrevet en innledning som setter teksten i kontekst. Åsne Dorthea Grøgaard har oversatt forelesningsnotater av Merleau-Ponty om bevissthet og språktilegnelse. Vi har som vanlig med et reisebrev, to mesterbrev, et utdrag fra den leksikryptiske encyklopedi og en quiz.

Til slutt håper vi at akkurat *du*, kjære leser, fortsatt er her og ikke har forandret deg så mye at du har blitt en annen. Men hvis skaden allerede har skjedd, håper vi at *dere* finner denne utgaven av *Filosofisk supplement* fornøylig.

God lesning!

Bendik Hellem Aaby,
Hans Robin Solberg &
Emilie M. Ø. Strandenæs,
redaktører